

Το Ενημερωτικό Δελτίο της Λέσβου

Ενημέρωση σχετικά με τη Λέσβο και τα νησιά του Αιγαίου, από
το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και την Oxfam

Φωτογραφία από την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) της Σάμου. Δεκέμβριος 2021. Φωτογραφία της Aideen Elliot

ΣΥΝΟΨΗ

Τον Σεπτέμβριο του 2021, η Ελληνική Κυβέρνηση εγκαινίασε την πρώτη Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) στο νησί της Σάμου. Σε αυτή τη νέα δομή, που χρηματοδοτήθηκε πλήρως από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κόστισε περίπου 43 εκατομμύρια ευρώ¹, κοντέινερ με κρεβάτια και τουαλέτες αντικατέστησαν τα αυτοσχέδια καταλύματα του παλιού καταυλισμού. Ωστόσο, οι μαρτυρίες που συγκέντρωσε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες από ανθρώπους που ζουν στη νέα δομή και από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μιλούν για διαβίωση σε συνθήκες εγκλεισμού. Περίπου 100 άτομα δεν μπορούν να εγκαταλείψουν το κέντρο υποδοχής για δύο μήνες λόγω απαγόρευσης εξόδου, με το Ελληνικό διοικητικό δικαστήριο να κρίνει παράνομη την *de facto* κράτηση. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου είναι ιδιαίτερα υπερήφανο για τους μηχανισμούς επιτήρησης και ελέγχου ασφαλείας της νέας δομής όλο το εικοσιτετράωρο, ενώ ταυτόχρονα η ιατρική της μονάδα δεν διαθέτει γιατρό. Αυτά τα κέντρα πρώτης υποδοχής «hotspots» γεννήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση του 2015 ενώ η κατασκευή των κλειστών δομών χρηματοδοτείται κατά 100% από την ΕΕ. Οι φορείς της ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν ότι η παραβίαση του δικαιώματος στην ελευθερία στις δομές αυτές δεν αποτελεί σκόπιμο μέρος μιας πολιτικής αποτροπής της εισόδου ανθρώπων στην Ελλάδα, ή ακόμη και στην ΕΕ. Οι κλειστές δομές και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν πρέπει και δεν αποτελούν στρατηγική για τη μεταναστευτική πολιτική. Οι καταυλισμοί αυτοί καθιστούν αδύνατο για τους «Ευρωπαίους να πιστέψουν ότι η διαχείριση της μετανάστευσης γίνεται με αποτελεσματικό και ανθρώπινο τρόπο, σε πλήρη συμφωνία με τις αξίες μας [ΕΕ]»².

Τον Δεκέμβριο του 2021, αντιπροσωπεία του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες επισκέφθηκε την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) στη Σάμο και συναντήθηκε με διαμένοντες σε αυτή, τη διοίκηση και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

που δραστηριοποιούνται στο νησί και προσφέρουν υπηρεσίες νομικής, ιατρικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης στους μετανάστες.

ΕΚΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Oxfam καλούν τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να αναλάβουν την ευθύνη του προσφυγικού πληθυσμού που φθάνει στην Ευρώπη.

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Oxfam καλούν τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ:

- ❖ Να απορρίψουν την πολιτική των απομακρυσμένων και κλειστών δομών και, αντί αυτού, να προωθήσουν πολιτικές κοινωνικής ένταξης για τους νεοαφιχθέντες αιτούντες άσυλο και τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, σύμφωνα με την πολιτική ένταξης της ΕΕ.
- ❖ Να τεθεί τέλος στη χρήση επίσημων και *de facto* διοικητικών μέτρων κράτησης των ανθρώπων που αναζητούν διεθνή προστασία στην ΕΕ.
- ❖ Να καθιερωθεί μηχανισμός για την παρακολούθηση των συνθηκών διαβίωσης των μεταναστών στους καταυλισμούς και να εξασφαλίζουν ότι δεν θα υπονομεύονται βασικές ανθρώπινες ανάγκες, όπως η πρόσβαση σε ασφαλή, υγιεινά και θρεπτικά τρόφιμα, και αποτελεσματική ιατρική περίθαλψη.
- ❖ Να εξασφαλίζουν αποτελεσματική πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στη διαδικασία ασύλου, και ουσιαστική εξέταση των αιτήσεων ασύλου τους.
- ❖ Να διασφαλίσουν ότι η Ελλάδα θα συμμορφώνεται με την έκκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση αποτελεσματικού και ανεξάρτητου μηχανισμού παρακολούθησης των συνόρων.
- ❖ Να αναλάβουν από κοινού με την Ελλάδα την ευθύνη όσον αφορά στην ευνοϊκή υποδοχή ατόμων που ζητούν άσυλο στην Ευρώπη. Στα ανωτέρω θα πρέπει να περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η μετεγκατάσταση των αιτούντων άσυλο, οι οποίοι αναγνωρίζονται από τις Ελληνικές Αρχές και τις ΜΚΟ ως εκείνοι που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη μετεγκατάστασης.

Επιπλέον, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Oxfam καλούν την Ελλάδα, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να:

- ❖ Εγκαταλείψει τη στρατηγική και την εφαρμογή «Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών» (Κ.Ε.Δ.).
- ❖ Να σταματήσει όλους τους αδικαιολόγητους ή/και παράνομους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία των αιτούντων άσυλο.
- ❖ Να σέβεται το δικαίωμα στην προσωπική και οικογενειακή ζωή των αιτούντων άσυλο και να προσαρμόσει ανάλογα τους μηχανισμούς ασφάλειας των νέων δομών.
- ❖ Να εξασφαλίζει επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό στις Ιατρικές και Ψυχοκοινωνικές Μονάδες των καταυλισμών.
- ❖ Να εξασφαλίζει την άμεση μεταφορά των ευάλωτων προσώπων που διαμένουν σε καταυλισμούς στα νησιά στην ενδοχώρα για την απαιτούμενη ιατρική περίθαλψη που δεν μπορεί να παρασχεθεί στα νοσοκομεία των νησιών που πάσχουν από έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού και υλικοτεχνικού εξοπλισμού.
- ❖ Να εξετάζει όλες τις αιτήσεις ασύλου επί της ουσίας, να διασφαλίζει ότι ο κάθε αιτών άσυλο έχει πρόσβαση σε αποτελεσματική διαδικασία ασύλου και ότι κανείς δεν παγιδεύεται σε νομικό κενό.

- ❖ Να καταργήσει την παράνομη υποχρέωση καταβολής παραβόλου 100€ για την κατάθεση της κάθε δεύτερης και επόμενης μεταγενέστερης αίτησης ασύλου που παραβιάζει το δικαίωμα πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.
- ❖ Να εφαρμόζει εναλλακτικά μέτρα αντί της κράτησης και, σε κάθε περίπτωση, να απέχει από τη χρήση της διοικητικής κράτησης, όταν δεν υπάρχει πραγματική και άμεση δυνατότητα απομάκρυνσης.

Να διερευνήσει όλες τις καταγγελίες για παράνομες επαναπροωθήσεις και να εγγυηθεί τη δημιουργία ανεξάρτητου και αποτελεσματικού εθνικού μηχανισμού παρακολούθησης των συνόρων.

Από τη «Ζούγκλα» στη «Φυλακή»

Πριν από δύο χρόνια, τον Φεβρουάριο του 2020, το προηγούμενο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) στη Σάμο στέγαζε περίπου 7.200 άτομα, αριθμό σχεδόν δεκαπλάσιο της χωρητικότητάς του.³ Αυτές οι συνθήκες συνωστισμού είχαν ως αποτέλεσμα πολλοί άνθρωποι να ζουν σε αυτοσχέδια καταλύματα υπό απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες, στην ευρύτερη δασική περιοχή που ήταν γνωστή ως "ζούγκλα".⁴ Το προηγούμενο Κ.Υ.Τ. βρισκόταν περίπου 400 μέτρα από το κέντρο της πόλης και σε απόσταση 10 λεπτών με τα πόδια, οι αιτούντες άσυλο μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά, να αλληλεπιδρούν με την τοπική κοινωνία και να συμμετέχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες. Μολονότι οι συνθήκες εξακολουθούσαν να είναι απάνθρωπες, πριν από την πανδημία, οι αιτούντες άσυλο ήταν σε θέση να μετακινούνται ελεύθερα μέσα και έξω από τον καταυλισμό.

Τώρα, δύο χρόνια μετά, η Σάμος έχει γίνει κέντρο αναφορών⁵ και καταγγελιών⁶ για παράνομες επαναπροωθήσεις. Στο νησί, στη νέα δομή που βρίσκεται στην απομακρυσμένη περιοχή Ζερβού, φιλοξενούνται μόνο 372 άτομα που αιτούνται άσυλο⁷. Η νέα Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή έχει χωρητικότητα 3.000 διαμενόντων, συμπεριλαμβανομένων 900 θέσεων στο προαναχωρησιακό κέντρο κράτησης (ΠΡΟ.ΚΕ.Κ.Α.) που δεν έχει ακόμη τεθεί σε λειτουργία. Ο καταυλισμός είναι εξαιρετικά ενισχυμένος και φρουρείται όλο το 24ωρο από την Ελληνική Αστυνομία και μία ιδιωτική εταιρεία φύλαξης.⁸ Περιβάλλεται από δύο στρώματα συρματοπλέγματος και διαθέτει επιπλέον εσωτερικές περιφράξεις μεταξύ των διαφόρων περιοχών του, ενώ ακόμα και το νηπιαγωγείο περιβάλλεται από συρματίνο φράχτες. Για να περπατήσουν από το κοντέινερ στα γραφεία των διοικητικών υπηρεσιών στο εσωτερικό του καταυλισμού, οι διαμενοντες στη δομή πρέπει να διέρχονται από εσωτερική πύλη όπου υπάρχει ένας αξιωματικός ασφαλείας, να υποβάλλονται σε σωματικό έλεγχο και να περνούν από έναν ανιχνευτή μετάλλων. Υπάρχουν φύλακες ασφαλείας που ελέγχουν την περιοχή από υπερυψωμένα φυλάκια-παρατηρητήρια, ενώ παράλληλα οι εν λόγω δομές διαθέτουν κλειστό σύστημα παρακολούθησης⁹ με έξυπνο λογισμικό και ανιχνευτές κίνησης, που ελέγχει τη συμπεριφορά και την κίνηση των διαμενόντων εντός του καταυλισμού. Αυτό το επίπεδο εποπτείας, το οποίο χρηματοδοτείται πλήρως από την ΕΕ, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως παραβίαση του δικαιώματος των αιτούντων άσυλο στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή.¹⁰

Για να εισέλθουν και να εξέλθουν από τον καταυλισμό, οι κάτοικοι πρέπει να περάσουν μέσα από περιστροφικές διόδους ελέγχου [τουρνικέ], μαγνητικές πύλες, ακτίνες X και από ένα σύστημα ελέγχου πρόσβασης δύο παραγόντων (ηλεκτρονική κάρτα και δακτυλικό αποτύπωμα). Επιπλέον, κάθε φορά που επιστρέφουν οι διαμενοντες στον καταυλισμό, υποβάλλονται σε σωματικό έλεγχο, έρευνα μεταφερόμενων αντικειμένων (τσαντών), και περνούν ξανά από ανιχνευτή μετάλλων.¹¹ Ακόμη και τα παιδιά που φοιτούν στο σχολείο, αναγκάζονται να υποβάλλονται σε αυτόν τον εξονυχιστικό έλεγχο δύο φορές την ημέρα. Σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για τη λειτουργία των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών Νήσων (Κ.Ε.Δ.Ν.) επιτρέπεται στους κατοίκους να εξέρχονται και να εισέρχονται στον καταυλισμό εντός συγκεκριμένου ωραρίου. Σε περίπτωση απουσίας ή καθυστέρησης, οι διαμενοντες στη δομή μπορούν να τιμωρηθούν με απόφαση διακοπής της διαμονής και των παρεχόμενων υλικών συνθηκών υποδοχής, δηλαδή με την διακοπή της παροχής οικονομικού βοήθηματος και φαγητού.¹² Οργανώσεις που παρέχουν δωρεάν νομική βοήθεια και δραστηριοποιούνται στη Σάμο, αναφέρουν περιπτώσεις όπου οι φύλακες ασφαλείας χωρίς προηγούμενη γραπτή ενημέρωση/απόφαση δεν άφηναν έναν κάτοικο να εισέλθει στη δομή, επειδή ήταν απών για μία ημέρα, όπου η διοίκηση απέρριψε χωρίς εμπειριστατωμένη αιτιολογία το αίτημα ενός κατοίκου να απουσιάσει από τη δομή για λίγες ημέρες για προσωπικούς λόγους, και όπου η διοίκηση δεν ενέκρινε την έξοδο από τη δομή σε διαμενοντες που εργάζονται ή προσφέρουν εθελοντική εργασία εκτός του κέντρου.

«Από τον Νοέμβριο, δεν έχουμε το δικαίωμα εξόδου· είναι σαν να ζούμε σε φυλακή. Το μόνο πράγμα που άλλαξε σε σύγκριση με τον παλιό καταυλισμό, η μόνη βελτίωση είναι ότι εδώ ζούμε σε κοντέινερ· κατά τα άλλα, το νέο κέντρο είναι χειρότερο· δεν έχουμε την ελευθερία μας, είμαστε φυλακισμένοι εδώ.»

-Μητέρα από το Αφγανιστάν, παγιδευμένη στη Σάμο από το 2019

Οι περιπτώσεις αυτές εγείρουν ανησυχίες πως η διοίκηση και η υπηρεσία ασφάλειας του καταυλισμού εμποδίζουν αυθαίρετα την έξοδο χωρίς να ακολουθούν επίσημες διαδικασίες, χωρίς γραπτές αιτιολογημένες αποφάσεις, και παραβιάζοντας τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τα δικαιώματα των διαμενόντων στη δομή.

Δικηγόροι που εκπροσωπούν αιτούντες άσυλο στη διαδικασία ασύλου αναφέρουν περιστατικά στα οποία έπρεπε να περιμένουν για παράλογα μακρό χρονικό διάστημα στην πύλη προκειμένου να εγκριθεί η είσοδος τους ή/και ότι τους ακολούθησαν φύλακες κατά την επίσκεψή τους στους εντολείς τους στο εσωτερικό του καταυλισμού. Επιπλέον, ένας κάτοικος της δομής ανέφερε ότι όταν δημοσιογράφοι επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις, συνοδεύονταν από φρουρούς ασφαλείας, και οι κάτοικοι δεν αισθάνθηκαν ελεύθεροι να εκφράσουν τις απόψεις τους. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα (MSF) ανέφεραν ότι η πλειονότητα των ασθενών τους με προβλήματα ψυχικής υγείας στη Σάμο παρουσιάζουν συμπτώματα κατάθλιψης και Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (ΔΜΣ), και κατήγγειλαν την επιδείνωση της ψυχικής και σωματικής υγείας των ανθρώπων αυτών στον νέο κλειστό καταυλισμό.¹³

Πρακτική Παράνομης Κράτησης

Σύμφωνα με μαρτυρίες κατοίκων και εκθέσεις της Διεθνούς Αμνηστίας, του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στη Σάμο, ένα παράνομο καθεστώς κράτησης βρίσκεται σε λειτουργία στο νησί εδώ και αρκετούς μήνες.¹⁴ Από τις 17 Νοεμβρίου, έχει κατά κανόνα απαγορευθεί σε κατοίκους της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) της Σάμου που δεν διαθέτουν «έξυπνη» [ηλεκτρονική] κάρτα αιτούντος άσυλο (απαραίτητη για την πρόσβαση στα συστήματα ασφάλειας των δομών) να βγαίνουν από τη δομή. Αυτό συμβαίνει χωρίς διοικητική απόφαση και χωρίς να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τη νομική βάση επί της οποίας εφαρμόζεται η απαγόρευση εξόδου. Οι φύλακες ασφαλείας στις πύλες της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) ανέφεραν ότι όσοι δεν διαθέτουν κάρτα αιτούντος άσυλο δεν μπορούν να βγουν από τη δομή.

Τα άτομα που δεν διαθέτουν κάρτα αιτούντος άσυλο είναι νεοαφιχθέντα άτομα που αναμένουν την έκδοση κάρτας, άτομα στα οποία επιδόθηκε δευτεροβάθμια απορριπτική απόφαση και δεν έχουν καταθέσει ή δεν μπορούν να καταθέσουν μεταγενέστερη αίτηση ασύλου, άτομα που έχουν καταθέσει μεταγενέστερη αίτηση [και εκκρεμεί η εξέτασή της] και άτομα που έχουν λάβει πρωτοβάθμια απορριπτική απόφαση μέχρι την κατάθεση προσφυγής.

Τον Δεκέμβριο, ο αριθμός των ατόμων στους οποίους είχε απαγορευθεί η έξοδος από τον καταυλισμό ήταν περίπου 100, από τους 450 κατοίκους.¹⁵

Στις 17 Δεκεμβρίου 2021, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Σύρου, με απόφασή του σε υπόθεση Αφγανού διαμένοντος στη δομή, επιβεβαίωσε ότι η απαγόρευση εξόδου από την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) της Σάμου που επιβλήθηκε από το Ελληνικό Κράτος ήταν παράνομη.¹⁶ Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο Διοικητής της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) έλαβε παράνομα το εν λόγω μέτρο, την απαγόρευση εξόδου, κατά του αιτούντος και διέταξε την άρση του. Στην προαναφερθείσα υπόθεση, δεν υπήρχε δυνατότητα παρακολούθησης της αντίδρασης της διοίκησης στην απόφαση του δικαστηρίου, δεδομένου ότι ο Αφγανός διαμένων στη δομή έλαβε κάρτα αιτούντος άσυλο και του επιτράπη η έξοδος από τη δομή, , κατόπιν απόφασης που εκδόθηκε από την υπηρεσία ασύλου και έκρινε παραδεκτή την μεταγενέστερη αίτησή του, και όχι λόγω της συμμόρφωσης της διοίκησης της Κ.Ε.Δ. προς την απόφαση του δικαστηρίου.

"Θέλω απλά να βγω έξω. Δεν με αφήνουν. Με κρατούν εδώ φυλακισμένο. Εάν έπρεπε να επιλέξω, θα έλεγα ότι προτιμώ τον προηγούμενο καταυλισμό – τουλάχιστον εκεί, ήμουν ελεύθερος. Δεν ζούσα σε κλουβί. Και, είχα την ελευθερία να πηγαίνω όπου θέλω.»

-Τ. Νεαρός άνδρας από το Αφγανιστάν, παγιδευμένος στη Σάμο από το 2019

Παρά την απόφαση του δικαστηρίου για τον αυθαίρετο χαρακτήρα αυτής της πρακτικής, πρόσφατες μαρτυρίες από τους διαμένοντες στη δομή και από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών αναφέρουν ότι η διοίκηση του κέντρου εξακολουθεί να επιβάλλει αυτό το μέτρο παράνομης κράτησης σε δεκάδες κατοίκους, αν και η διοίκηση αρνείται επίσημα αυτή την πρακτική.¹⁷ Επιπλέον, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών παρατηρούν ότι από τότε που έγινε γνωστή η πρακτική της παράνομης κράτησης και ορισμένοι διαμένοντες προέβησαν σε νομικές ενέργειες, η διοίκηση υιοθέτησε «εκδικητικές τακτικές». Οι τακτικές αυτές περιελάμβαναν την αιφνίδια εισβολή της αστυνομίας εντός των κοντέινερ όπου διέμεναν κάτοικοι νωρίς το πρωί, προσαγωγές στο αστυνομικό τμήμα και προφορικές προειδοποιήσεις προς τους διαμένοντες της δομής με δευτεροβάθμια απορριπτική απόφαση, εν αναμονή της κατάθεσης της μεταγενέστερης αίτησής τους.¹⁸

Πρέπει να καταστεί σαφές ότι η χρήση υπερβολικών τεχνολογικών μέσων ελέγχου, όπως η χρήση συστήματος πρόσβασης/ελέγχου δύο παραγόντων αποτελούν σκόπιμη και προαιρετική επιλογή που κάνει η διοίκηση¹⁹ και η επιλογή αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει σε παράνομη στέρηση της ελευθερίας και των βασικών δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο. Στο εσωτερικό του καταυλισμού, οι χώροι διανομής τροφίμων και ειδών ένδυσης και τα εστιατόρια (που δεν έχουν ακόμη τεθεί σε λειτουργία) είναι εξοπλισμένοι με περιστρεφόμενες μπάρες/διόδους ελέγχου [τουρνικέ], που απαιτούν τη χρήση της ηλεκτρονικής κάρτας αιτούντος άσυλο. Τα άτομα που δεν διαθέτουν κάρτα αιτούντος άσυλο, τα οποία επί του παρόντος στερούνται αυθαίρετα την ελευθερία τους, θα στερηθούν στο μέλλον επίσης την πρόσβαση σε τρόφιμα και βασικά είδη απλώς λόγω του ότι δεν θα διαθέτουν την κάρτα

Έλλειψη Ιατρικού Προσωπικού και Περιορισμένη Πρόσβαση σε Υγειονομική Περίθαλψη

Η Μονάδα Ιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) (στελεχωμένη από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, ΕΟΔΥ), με έδρα την Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) της Σάμου, διαθέτει 4 νοσηλευτές, 2 κοινωνικούς λειτουργούς, 1 ψυχολόγο, 4 διερμηνείς και 1 επόπτη.²⁰ Δεν υπάρχει ιατρός στο προσωπικό. Αυτή τη στιγμή, ένας στρατιωτικός ιατρός επισκέπτεται τις εγκαταστάσεις για λίγες ώρες τακτικά, αλλά όχι τα Σαββατοκύριακα ή ακόμα και τις καθημερινές. Ο ΕΟΔΥ μπορεί να παραπέμψει περιπτώσεις στο Γενικό Νοσοκομείο της Σάμου για περαιτέρω εξετάσεις, κατόπιν προετοιμασίας κάθε Παρασκευή μίας λίστας για προγραμματισμένα ραντεβού στο νοσοκομείο. Ωστόσο, ο ΕΟΔΥ λειτουργεί μόνο μεταξύ 8:00-16:00. Τις υπόλοιπες 16 ώρες, δεν υπάρχει κανείς για να παρέχει πρώτες βοήθειες και να αξιολογεί κινδύνους για την υγεία των διαμενόντων. Το ανειδίκευτο και ανεκπαιδευτο προσωπικό της ασφάλειας και της αστυνομίας είναι υπεύθυνο για τον εντοπισμό επειγόντων ιατρικών περιστατικών και επαφίεται στη διακριτική τους ευχέρεια εάν κάποιος πρέπει να μεταφερθεί ή όχι στο νοσοκομείο. Παράλληλα, οι κάτοικοι δεν μπορούν να επισκεφθούν από μόνοι τους το τμήμα επειγόντων περιστατικών του νοσοκομείου όπως κάνει ο τοπικός πληθυσμός, καθώς δεν έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας. Τέλος, το νοσοκομείο απέχει 9 χιλιόμετρα, το λεωφορείο είναι οικονομικά απρόσιτο²¹ και διαθέσιμο μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων ωρών. Υπάρχει μόνο ένα ασθενοφόρο που εξυπηρετεί ολόκληρο το νησί με πληθυσμό πάνω από 30.000 ανθρώπους. Είναι μόνο θέμα χρόνου προτού οι αιτούντες άσυλο που τελούν υπό τη φροντίδα και την προστασία του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) χρειαστούν επείγουσα ιατρική περίθαλψη και κινδυνεύουν σοβαρά στην υγεία τους λόγω της έλλειψης ιατρικής υποδομής.

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και η Oxfam ανησυχούν ιδιαίτερα για τους ανηλίκους στο νησί της Σάμου, καθώς το Ιατρικό Κλιμάκιο δήλωσε ότι δεν είναι σε θέση να εξετάσει τους ασυνόδευτους ανηλίκους και να αξιολογήσει την ηλικία τους (διαδικασία

"Υπάρχουν μερικές ημέρες που το φαγητό είναι πραγματικά κακό, μπορεί να αρρωστήσει κανείς από την κακή του ποιότητα. Το βράδυ, πρέπει να εκλιπαρούμε για λίγο ψωμί. Έχω πρόβλημα υγείας με τα μάτια μου. Δεν υπάρχει γιατρός εδώ για να με εξετάσει.»

-Ρ. Νεαρός Άνδρας από τη Σομαλία

διαπίστωσης της ανηλικότητας), επειδή η μονάδα δεν διαθέτει το απαιτούμενο εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό.²² Ως εκ τούτου, οι υποθέσεις των ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να παραπέμπονται απευθείας στο Γενικό Νοσοκομείο της Σάμου, πράγμα που αντιβαίνει σε μια ολοκληρωμένη και φιλική προς τα παιδιά προσέγγιση ο.

Τέλος, το Γενικό Νοσοκομείο της Σάμου δεν διαθέτει επαρκές προσωπικό, όπως συμβαίνει με όλα τα νοσοκομεία στα Ελληνικά νησιά.²³ Δεν είναι διαθέσιμες όλες οι απαραίτητες ειδικότητες και δεν διαθέτει ειδικό ιατρικό εξοπλισμό. Για αυτούς τους ευρέως γνωστούς λόγους, όλα τα ευάλωτα άτομα, όπως τα άτομα με σοβαρά προβλήματα σωματικής ή ψυχικής υγείας, οι έγκυες γυναίκες και οι ηλικιωμένοι, πρέπει να μεταφέρονται αμέσως σε κατάλληλες και ειδικές εγκαταστάσεις στέγασης στην ενδοχώρα, όπου θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε τριτοβάθμια νοσοκομεία επαρκώς οργανωμένα για όσους έχουν ανάγκη από ιατρική περίθαλψη.

Απομονωμένες Δομές, Αντιρρήσεις της Τοπικής Κοινωνίας και η Πολιτική της Αποτροπής

Μετά το άνοιγμα της πρώτης Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) στο νησί της Σάμου, εγκαινιάστηκαν επίσημα στις 27 Νοεμβρίου 2021 οι νέες Κ.Ε.Δ. στην Κω και στη Λέρο. Έχουν χωρητικότητα 1540 και 1780 κατοίκων αντίστοιχα, αλλά επί του παρόντος φιλοξενούν μόνο 280 και 24 κατοίκους.²⁴ Παρόμοιες Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.) πρόκειται να κατασκευαστούν στη Χίο και στη Λέσβο. Οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.Ν.) όλων των νησιών βρίσκονται σε απομακρυσμένες, απομονωμένες περιοχές που αποκλείουν κάθε δυνατότητα κοινωνικής ένταξης των προσφύγων και παραβιάζουν τη δυνατότητά τους να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, πράγμα που αντιβαίνει στην πολιτική ένταξης της ίδιας της ΕΕ.²⁵

Η νέα Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) στην Κω είναι κτισμένη στο ίδιο σημείο με την παλιά δομή, σε μια απομακρυσμένη περιοχή, 15 χιλιόμετρα έξω από την πόλη.²⁶ Από τον Ιανουάριο του 2020, όλοι όσοι φτάνουν στην Κω κρατούνται αυτόματα κατά την άφιξή τους.²⁷ Παρά το γεγονός ότι αυτή η αυτόματη κράτηση είναι παράνομη βάσει του ελληνικού, του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η κατάσταση στην Κω αναφέρεται πλημμελώς, με τους αιτούντες άσυλο να εγκαταλείπονται εκεί, να είναι αόρατοι και να αισθάνονται σαν «φαντάσματα».²⁸ Ο καταυλισμός προσφύγων στην Κω λειτουργεί ως μία de facto κλειστή δομή από το 2020, γεγονός που προκαλεί ανησυχίες ότι οι κλειστές δομές σε απομακρυσμένες περιοχές θα μπορούσαν να αφήσουν χώρο για αυθαίρετες διοικητικές πρακτικές και παραβιάσεις των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο που θα συμβαίνουν μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Επιπλέον, κάθε μορφή συλλογικής διαμαρτυρίας που θα μπορούσαν να επιλέξουν οι πρόσφυγες θα πραγματοποιείται μακριά από τα αστικά κέντρα και, ως εκ τούτου, θα παραμείνει αόρατη.²⁹

Στις αρχές Ιανουαρίου του τρέχοντος έτους πραγματοποιήθηκαν διαμαρτυρίες για την έναρξη της κατασκευής των νέων Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών (Κ.Ε.Δ.) στα νησιά της Χίου και της Λέσβου. Πολίτες της περιοχής συγκεντρώθηκαν στα λιμάνια των νησιών και κατάφεραν να εμποδίσουν το οχηματαγωγό πλοίο που μετέφερε τα μηχανήματα για τις νέες εγκαταστάσεις από την εκφόρτωσή τους στην αποβάθρα.³⁰ Ο Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου συμμετείχε ενεργά στις διαδηλώσεις. Όσοι αντιτίθενται στη δημιουργία αυτών των νέων δομών επισημαίνουν ότι αυτό θα περιλαμβάνει επίσης ένα προαναχωρησιακό κέντρο κράτησης, το οποίο θα μπορούσε να εγκλωβίσει χιλιάδες ανθρώπους στο νησί. Η Βάστρια, η επιλεγμένη απομακρυσμένη περιοχή για την Κλειστή Ελεγχόμενη

Δομή (Κ.Ε.Δ.) της Λέσβου βρίσκεται στη μέση ενός πευκοδάσους χωρίς αντιτυρικές ζώνες.³¹ Ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά τη διάρκεια μιας διαδικτυακής συνέντευξης τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης, ισχυρίστηκε ότι οι ντόπιοι δεν πρέπει να ανησυχούν. Είπε ότι η δομή θα προστατεύσει τους νησιώτες και την υπόλοιπη χώρα, και ότι το προαναχωρησιακό κέντρο κράτησης *"θα είναι εντελώς κλειστό, όπως οι φυλακές της Χίου"*.³² Ο Υπουργός διευκρίνισε επίσης ότι *«οι κλειστές δομές αποτελούν επιλογή του κυβερνώντος κόμματος βάσει ιδεολογίας»*³³ και ότι οι κλειστές δομές μαζί με την προσέγγιση της «έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας» (τη μη εξέταση των αιτήσεων ασύλου³⁴) και τη μείωση της διάρκειας και του κόστους των παροχών για τους αιτούντες άσυλο³⁵ έχουν ως στόχο *«να τους αποθαρρύνουν από το να έρθουν εζ αρχής στη χώρα μας»*.³⁶ **Αυτή η σαφής σύνδεση μεταξύ της παράνομης κράτησης ατόμων που αναζητούν ασφάλεια και της αποτροπής της μετανάστευσης είναι απαράδεκτη.**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ OXFAM

¹<https://migration.gov.gr/en/o-yπουργos-metanasteysis-kai-asyloy-k-notis-mitarakis-egkainiase-ti-nea-kleisti-elegchomeni-domi-sti-samo/>

² Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0609&rid=6>

³ Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, Στιγμιότυπα από τη Λέσβο για το χρονικό διάστημα 27 Ιανουαρίου - 2 Φεβρουαρίου 2020.

⁴ Βλέπε σχετικά τον δικτυακό τόπο: <https://www.gcr.gr/el/news/press-releases-announcements/item/1352-to-edda-xorigei-asfalistika-metra-se-asynodefta-anilika-pou-zoun-sto-kyt-kai-stin-zoygkla-tis-samou>, <https://www.rlc-berlin.org/post/echr-has-granted-another-request-for-interim-measures-on-behalf-of-woman-living-on-samos>, <https://newneighbours.eu/2021/02/02/european-court-of-human-rights-greek-government-agrees-to-pay-compensation-for-inhumane-and-degrading-living-conditions-in-the-samos-hotspot/>, <https://metadrsi.org/en/european-court-of-human-rights-grants-interim-measures/>

⁵ <https://www.theguardian.com/global-development/2021/jun/29/greece-accused-of-refugee-pushback-after-family-avoid-being-forced-off-island>, <https://racistcrimeswatch.wordpress.com/2021/10/06/2-308/?fbclid=IwAR0jvBrJVWPvk6GbZ0Iu1MqTjK9dhC62sQfJaYUm7a8MzyuB865JTfyMvE>, https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/309031_toys-apigagan-toys-listepsan-toys-epanaproothisan-mprosta-sta-matia-ntopion, <https://www.opendemocracy.net/en/north-africa-west-asia/turkish-asylum-seekers-allegedly-being-pushed-back-in-small-boats-by-greece/>

⁶ <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/greek-pushbacks-brought-to-european-court-after-child-refugees-placed-back-in-boat-and-abandoned-at-sea-b1812161.html>, <https://www.glanlaw.org/aegean-push-backs>

⁷ Βλέπε <https://migration.gov.gr/statistika/>, 1/2/2022. Σύμφωνα με τα Στιγμιότυπα από τη Σάμο για το Χρονικό Διάστημα 17-23 Ιανουαρίου 2022 που δόθηκαν από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, η πλειονότητα του πληθυσμού της Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής (Κ.Ε.Δ.) προέρχεται από τη Σομαλία (40%), το Αφγανιστάν (10%) και τη Συρία (7%), ενώ οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 24% του πληθυσμού, και τα παιδιά το 21%, από τα οποία σχεδόν 1 στα 4 είναι κάτω των 12 ετών.

⁸ <https://migration.gov.gr/ked-samoy-kleisti-elegchomeni-domi-samoy/>

⁹ Οπ.π.

¹⁰ <https://theconversation.com/inside-new-refugee-camp-like-a-prison-greece-and-other-countries-prioritize-surveillance-over-human-rights-168354>

¹¹ <https://www.gcr.gr/en/news/newsletters-en-list/item/1865-december-2021-newsletter>

¹² Βλέπε τον Γενικό Κανονισμό για τη Λειτουργία των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών Νήσων (Κ.Ε.Δ.Ν.) – Απόφαση του Γενικού Γραμματέα για την Υποδοχή των Αιτούντων Άσυλο, ΦΕΚ 25.0/118832, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2021/09/%CE%9A%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%AD%CF%82-%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%B3%CF%8C%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%94%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CF%82.pdf>

¹³ <https://www.msf.org/we-can-only-help-refugees-survive-new-camp-greek-island>

¹⁴ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/12/greece-asylum-seekers-being-illegally-detained-in-new-eu-funded-camp/>, <https://www.gcr.gr/en/news/newsletters-en-list/item/1865-december-2021-newsletter>, <https://www.amnesty.org/en/documents/eur25/5178/2022/en/>, <https://thepressproject.gr/peripou-100-prosfyges-echoun-paei-sti-samo-tora-den-boroun-na-vgoun-katholou-apo-to-kentro-fylaki/>, <https://www.avocatsansfrontieres-france.org/media/data/actualites/documents/document1-385.pdf>

¹⁵ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/12/greece-asylum-seekers-being-illegally-detained-in-new-eu-funded-camp/>

¹⁶ <https://www.gcr.gr/en/news/press-releases-announcements/item/1867-the-administrative-court-of-syros-ruled-unlawful-the-measure-of-prohibiting-the-exit-of-an-afghan-asylum-seeker-from-the-new-closed-controlled-access-facility-of-samos-cf-samos>

¹⁷ https://www.gcr.gr/el/news/press-releases-announcements/item/1893-kleisti-domi-samou-o-egklovismos-synexizetai?fbclid=IwARITCvD3nEfZGeM9y3faT77fdmfKy9TAMdChIXykOODtiTS4nIKkm60h_6I

¹⁸ https://www.efsyn.gr/ellada/dikaioματα/324809_paranomi-i-apagoreysi-exodoy-prosfygon-apo-ti-domi-tis-samoy

¹⁹ Σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για τη Λειτουργία των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών των Νήσων (Κ.Ε.Δ.Ν.).

²⁰ Οι πληροφορίες δόθηκαν από το προσωπικό του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στην Κλειστή Ελεγχόμενη Δομή (Κ.Ε.Δ.) της Σάμου, στις 4 Δεκεμβρίου 2021.

²¹ Το κόστος ενός εισιτηρίου επιστροφής με το τοπικό λεωφορείο είναι 3,20€, ενώ η ημερήσια οικονομική βοήθεια – όταν όντως καταβάλλεται – είναι 2,50€ την ημέρα για ένα άτομο και 1,75€ ανά άτομο για μια τετραμελή οικογένεια. Επί του παρόντος, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες παρέχει δωρεάν εισιτήρια για λεωφορεία μόνο για τους κατοίκους που έχουν ραντεβού στο νοσοκομείο.

²² Στοιχεία που παρασχέθηκαν κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Εργασίας Νομικής Συνδρομής της Σάμου στις 27/1/2022.

²³ https://asylumineurope.org/reports/country/greece/asylum-procedure/guarantees-vulnerable-groups/identification/#_ftn4

²⁴ <https://migration.gov.gr/en/inauguration-of-new-closed-controlled-access-centers-of-leros-and-kos/>, <https://migration.gov.gr/statistika/>, παροχή πρόσβασης στις 2 Φεβρουαρίου 2022.

²⁵ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2020-11/action_plan_on_integration_and_inclusion_2021-2027.pdf

GREEK
COUNCIL
FOR REFUGEES

OXFAM

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ OXFAM

²⁶ <https://migration.gov.gr/new-closed-controlled-center-of-kos/>

²⁷ Η Διοικητική Κράτηση Ως Προεπιλογή, Το Κοινό Ενημερωτικό Δελτίο της Oxfam και του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, Νοέμβριος 2021, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: https://www.gcr.gr/media/k2/attachments/bp_detention_as_default_greece_asylum_161121_en.pdf

²⁸ <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2020/1/16/Greece-Kos-refugees-asylum-Pyli>, <https://equal-rights.org/en/news/report-on-systematic-detention-of-migrants-on-kos/>

²⁹ <https://rsaegean.org/en/michalis-psimitis-interview/>

³⁰ <https://www.politischios.gr/koinonia/i-hios-epi-podos-sto-tholos-vinteo>, <https://www.ekathimerini.com/news/1175153/opposition-mounting-to-new-chios-migrant-camp/>, <https://www.stonisi.gr/post/22853/apovivazontai-ta-emporeymata-feygovn-ta-mhxanhmata-pics-video>

³¹ https://www.lesvospost.com/2022/02/pics_01061183429.html

³² https://www.youtube.com/watch?v=cBMhd_aXe4I&ab_channel=%CE%9D%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%82%CE%9C%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82, https://www.avgi.gr/politiki/406984_methodeyseis-gia-tin-kataskeyi-yperdomon-fylakon-se-hio-kai-lesbo

³³ <https://migration.gov.gr/n-mitarakis-prochorisame-se-aposymforisi-kai-ton-nision-kai-tis-endochoras-kai-tis-athinas-oi-nees-kleistes-elegchomenes-domes-leitoyrgoy-n-aporeptika-anadeiknyoy-n-tin-ideologiki/>, <https://www.politischios.gr/politiki/mitarakis-ideologiki-mas-epiloguei-oi-nees-domes-ihitiko>

³⁴ <https://reliefweb.int/report/greece/greece-deems-turkey-safe-refugees-are-not-substantive-examination-asylum-applications>

³⁵ <https://www.gcr.gr/en/news/press-releases-announcements/item/1828-are-you-eligible-to-eat>, <https://www.infomigrants.net/en/post/30610/greek-authorities-accused-of-criminally-abandoning-migrants>

³⁶ <http://chiosnews.com/aytokinitopompi-6-chiliometron-kata-tis-neas-domis-video-epanalipsi-theseon-apo-n-mitaraki/>

© Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και Oxfam International [Φεβρουάριος 2022]

Το έγγραφο αυτό συντάχθηκε από την Άλκηστη Αγραφιώτη. Αποτελεί μέρος μιας σειράς κειμένων που έχουν συνταχθεί για έναν τεκμηριωμένο δημόσιο διάλογο για θέματα αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής πολιτικής.